

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA,
MARIBOR

DIPLOMSKO DELO

PROJEKT IZVEDBE 45. FESTIVALA BORŠTNIKOVO SREČANJE 2010

Kandidatka: Jasmina Leskovar

Študentka študija ob delu

Številka indeksa: 11190260042

Študijski program: Ekonomist

Mentorica: mag. Mirjana Ivanuša Bezjak

Maribor, februar 2011

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Jasmina Leskovar, št. Indeksa 11190260042, sem avtorica diplomskega dela z naslovom PROJEKT IZVEDBE 45. FESTIVALA BORŠTNIKOVO SREČANJE. Diplomsko delo sem napisala ob pomoči mentorice Mag. Mirjane Ivanuša Bezjak.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo diplomsko delo izključno rezultat mojega lastnega dela,
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženem delu, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia,
- se zavedam, da je plagiatorstvo, predstavljanje tujih del in misli kot moje lastne, kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah, Ur. l. RS, št. 16/2007, prekršek pa podleže tudi ukrepom VSŠ Academia skladno z njenimi pravili,
- po 32. a členu dovoljujem VSŠ Academia objavo mojega diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Maribor; februar 2011

Podpis študentke:

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici mag. Mirjani Ivanuši Bezjak, za ideje, nasvete in podporo v začetku procesa nastajanja moje diplomske naloge in ob nadaljevanju dela.

Hvala tudi vsem profesorjem in zaposlenim na Višji strokovni šoli Academia Maribor za dobro organizacijo študija in strokovnem podajanju znanja, da smo ob vseh vsakodnevnih obveznostih uspeli pripeljati študij do konca.

Posebej bi se zahvalila mag. Kuharjevi za vse pozitivne pripombe in korekten odnos.

Za lektoriranje se zahvaljujem ge. Željki Planinc, učiteljici v OŠ Toneta Čufarja v Mariboru.

Hvala tudi mojim sodelavcem, ki so mi pomagali v času trajanja mojega študija in ob nastajanju moje diplomske naloge, hvala Renati, Petri, Nevenki, Andreji, Jožetu.

Hvala tudi mojim domačim.

Še enkrat hvala vsem za vaše zaupanje vame.

POVZETEK

Letos gostimo jubilejni 45. Festival Borštnikovo srečanje, ki smo ga vedno doživljali kot praznik gledališča. Festival Borštnikovo srečanje prinaša z novim vodstvom in prenovljenim vsebinskim konceptom vsaj dvoje: Borštnikovo srečanje in s tem tudi mesto Maribor se vse bolj intenzivneje povezuje z mednarodnim prostorom, kar je eden od naših strateških ciljev na področju kulture, hkrati pa se bo festivalsko dogajanje razširilo po mnogih mestnih prizoriščih in bo gledališko ustvarjanje dostopno tudi tistim, ki redkeje zahajajo v gledališče.

Pomembni so trije novi programski bloki, prvi, imenovan generacije, je namenjen predvsem mladim, ne po letih pač pa po duši, drugi, mostovi, je mednarodni in vsebuje pet predstav iz tujine in tretji ,showcase, ki je namenjen promociji slovenskega gledališča v tujini.

Poleg gledaliških uprizoritev se bodo zvrstili še številni dogodki: mednarodni dramaturški simpozij, bralne vaje, pogovori o predstavah in knjigah, aktivno vključevanje študentov iz ljubljanske gledališke akademije in Filozofske fakultete Maribor, razstava ob 45. rojstnem dnevu FBS.

V našem gledališču se dejavno vključujemo v projekt Maribor – Evropska prestolnica kulture 2012 in zato ne dvomimo, da tudi Festival Borštnikovo srečanje ne bi izkoristil izjemne priložnosti pri promociji slovenske kulture v Evropi in svetu.

Želja organizatorja in vseh ljudi, ki sodelujejo v pripravi in organizaciji festivala je obogatiti kulturni prostor mariborske jeseni in celoten slovenski kulturni prostor.

Ključne besede: Festival Borštnikovo srečanje, predstave, zgodovina FBS, pomen FBS.

ABSTRACT

This year we are hosting 45th Maribor Theatre Festival, which it has always been and still is like a celebration for us. This anniversary fills us with the expectation that the revamped Maribor Theatre Festival under new management will become one of the main generators of cultural life in our town.

The new concept of Maribor Theatre Festival introduces two innovations. First, it establishes closer contacts with the international art scene, helping us to realize one of our strategic cultural goals. Second, the festival events will take place at several venues across the city, which is a change we welcome with great pleasure, since it will make theatre accessible to less regular theatre goers as well.

Important are three new program sections, first called generations, which is meant for young people, not only by age but also by soul, second bridges is an international program and comprises five foreign productions, and the third showcase, which is meant for promotion Slovenian Theatre abroad.

Apart from performances, this year's festival also includes an international conference and a symposium, staged readings, conversations about performances and books, and exhibition commemorating the 45th anniversary of the Maribor Theatre Festival. The students of the Academy of Theatre, Radio, Film and Television and the Faculty of arts in Maribor also participate in the festival.

Our theatre has been actively participating in the project entitled Maribor – The European Capital of Culture 2012. We are convinced that the Maribor Theatre Festival will also seize this exceptional opportunity to promote Slovenian theatre to Europe and to the world.

Whish of a organizer and all the people involved in the preparation and organization of the festival is not only to enrich the cultural space of Maribor in the autumn but the whole Slovenian cultural space.

Key words: Maribor Theatre Festival, performance, history of Maribor Theatre Festival, meaning of Maribor Theatre Festival

KAZALO

1	UVOD.....	8
1.1	Predstavitev obravnavane teme	8
1.2	Namen, cilji in osnovne trditve diplomskega dela	8
1.3	Predpostavke in omejitve.....	9
1.4	Predvidene metode raziskovanja	9
2	FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE.....	11
2.1	Ignacij Borštnik – veliki igralec	11
2.1.1	Življenje.....	12
2.2	Zgodovina Borštnikovega srečanja.....	12
2.2.1	Kako se je začelo	13
2.3	Organizacija festivala.....	15
2.3.1	Razvoj organizacije festivala.....	15
2.3.2	Kdo je kdo v organizaciji festivala	16
2.3.3	Program 45. Borštnikovega festivala, njegova vsebina in novosti.....	16
3	FAZE IZVEDBE 45. FESTIVALA BORŠTNIKOVO SREČANJE.....	18
3.1	1. FAZA – Izvolitev strokovne skupine pomočnika direktorja za področje Borštnikovega srečanje.....	19
3.2	2. FAZA – Imenovanje selektorja, strokovne žirije in žirije za Borštnikov prstan.....	20
3.3	3. FAZA – selekcija predstav in objava le teh.....	20
3.4	4. FAZA – Novinarska konferenca in svečani podpis sponzorskih pogodb pred pričetkom festivala	23
3.5	5. FAZA – Sredstva promocije za doseg cilja	23
3.6	6. FAZA - Izvedba 45. Festivala Borštnikovo srečanje.....	24
4	TERMINSKI PLAN PROMOCIJSKIH DEJAVNOSTI	26
5	STROŠKOVNI VIDIK FESTIVALA BORŠTNIKOVEGA SREČANJA.....	28
6	POMEN FESTIVALA ZA MESTO MARIBOR IN SLOVENIJO	30
7	ZAKLJUČEK.....	31
8	VIRI IN LITERATURA.....	32

KAZALO TABEL

Tabela 1: Terminski plan promocijskih dejavnosti	27
Tabela 2: Direktni stroški izvedbe festivala	28
Tabela 3: Financiranje festivala.....	29

KAZALO SLIK

Slika 1: Ignacij Borštnik kot Shakespearov Hamlet v Zagrebu leta 1892.....	11
Slika 2: Letošnji prstanec Janez Hočevar Rifle in Milena Zupančič, 2010.....	25

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Direktni stroški izvedbe festivala.....	28
Graf 2: Financiranje festivala	29

1 UVOD

1.1 Predstavitev obravnavane teme

V svoji diplomski nalogi bom predstavila 45. Festival Boršnikovo srečanje, ki je jubilejni in letošnje leto v povsem prenovljeni obliki z novim vodstvom in z novimi vsebinami. Da bom pisala o Boršnikovem srečanju, sem se odločila, saj sama že zelo dolgo sodelujem pri organizaciji in izvedbi festivala. O Slovenskem narodnem gledališču Maribor je bilo napisanih že kar nekaj diplomskih nalog iz različnih področij delovanja, o Festivalu Boršnikovo srečanje pa od zaposlenih še nihče ni pisal, in ko sem iskala gradivo, sem našla samo eno diplomsko nalogo s to temo.

Najprej bi želela predstaviti Boršnikovo in njegovo zgodovino, nastajanje in spremembe predvsem od lanskega Festivala, ko je Boršnikovo srečanje po dolgih letih prizadevanj postalo pravno-formalni sestavni del Slovenskega narodnega gledališča Maribor kot ena izmed njegovih samostojnih enot – Drame, Opere in Baleta. Festival je dobil novo vodstvo, novo podobo in predvsem razširjene vsebinske dimenzije ter mednarodni značaj.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve diplomskega dela

Namen diplomske naloge je predstaviti Festival Boršnikovo srečanje in njegovo vizijo kar najširšemu krogu ljudi, prikazati njegovo delovanje in poslanstvo, kjer se merijo strani naše kulture, jezika, dramatike, teatra, spektakla, novih izumov...

Pomen Boršnikovega srečanja je neizmerljiv, ne le za Maribor, ki vsako leto že 45 let v mesecu oktobru postane slovenska prestolnica gledališča, ampak je tudi eden od temeljev razvoja kulturnega dogajanja v projektu Evropske prestolnice kulture 2012.

Okoli 450 najboljših uprizoritev iz vse Slovenije v štiriinštiridesetih letih, številne spremljevalne predstave, samostojni nastopi najboljših igralcev, simpoziji, bivanje in druženje z največjimi ustvarjalnimi duhovi, domačimi in tujimi, teoretični pogovori in poglobljene razprave o predstavah, izjemna odprtost za vsa gledališča, tudi iz tujine, so skozi štiri desetletja oblikovala in krojila podobo festivala.

1.3 Predpostavke in omejitve

Kot predpostavko bi omenila, da je potrebno rešiti statusni položaj z novim ustanovitvenim aktom med Ministrstvom za kulturo RS in mestno občino Maribor, da festival najde domicilno in organizacijsko pravno mesto v SNG Maribor, saj bo le tako festival finančno stabilen. Povečati je potrebno delež javnih sredstev, ki so v primerjavi s sponzorskimi precej nizka.

Prepričala bi rada tudi s predpostavko, da je festival nacionalnega pomena in da je v času evropske globalizacije nujno potreben, da nam in svetu pokaže moč slovenske besede in gledališke ustvarjalnosti. Seveda je potrebno povabiti tudi kako evropski predstavo na gostovanje, še bolj premišljeno pa evropske predstavnike nacionalnih ali mednarodnih festivalov in seveda občinstvo vsaj iz sosednjih regij. S tem bi spodbudili promocijo lastne gledališke produkcije in jo na ta način pokazali še drugim.

Selekcija mora ostati na najvišji kvaliteti in visoki strokovnosti, pozitivni energiji in gostoljubnosti festivala kot institucije.

Nikogar ni mogoče diskriminirati, zlasti ne profesionalcev, ki niso tradicionalno organizirani ali zaposleni v sindikalno zaprtih velikih institucijah. Povratak na srečanje gledaliških institucij in zavodov nikakor ni mogoč. Festival mora biti odprt za vse, mora biti prostor enakih možnosti glede na kvaliteto, vizijo, demokratično upoštevanje, izraz sinergije vseh gledaliških subjektov v Sloveniji.

1.4 Predvidene metode raziskovanja

Moja diplomska naloga bo razdeljena na teoretični del, na zgodovino festivala in na praktični del, izvedbo 45. Festivala Borštnikovo srečanje.

Metode dela, katere sem uporabila pri izdelavi projekta moje diplomske naloge, temeljijo na mojem dolgoletnem sodelovanju in poznavanju nastajanja in organiziranja festivala v preteklosti in tudi sedaj, spremembe v izvedbi letošnjega festivala, ki so nastale z novim statusom in z novim vodstvom v zadnjem letu. Raziskovala, zbrala in preučila sem tudi vso bogato literaturo in zapiske, ki so nastajali ob vsakoletnem festivalu.

V prvem delu diplomske naloge bom začela najprej z uvodom, nato bom predstavila sam festival, njegovo zgodovino, tradicijo in njegov pomen v mestu v preteklosti in danes, ko se mesto Maribor pripravlja na svetovno prestolnico kulture.

Napisala bom nekaj o sami zgodovini festivala, predstavila njegovo organiziranost v preteklosti in danes, ko se je spremenil ustanovitveni akt SNG Maribor, ki je bil do sedaj le gostitelj festivala, sedaj pa je postal Festival Borštnikovo srečanje samostojna enota, enakovredna ostalim enotam v SNG Maribor.

V naslednjem poglavju bom opisala sam projekt izvedbe 45. Festivala BS, navedla bom faze projekta, kdo vse sodeluje in izvaja naloge festivala, kdo sodeluje v projektu in kaj so naloge posameznika. Sledil bo terminski plan in opis posamezne faze, stroškovni vidik festivala, rizična tveganja, ki se pojavljajo pred in med nastankom festivala in na koncu vpliv festivala na mesto in na ves slovenski prostor.

Na koncu bom podala svoje mnenje in oceno festivala, kaj smo izboljšali in kaj bi še morali izboljšati.

2 FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE

2.1 *Ignacij Borštnik – veliki igralec*

Ignacij Borštnik velja za utemeljitelja umetniškega gledališča na Slovenskem. Bil je prvi slovenski režiser v sodobnem smislu besede in mojstrski oblikovalec najzahtevnejših vlog, zlasti v modernem realističnem sporedu na prelomu 19. in 20. stoletja.

Slika 1: Ignacij Borštnik kot Shakespearov Hamlet v Zagrebu leta 1892

Vir: Kadivec, 2007, 23

2.1.1 Življenje

Ignacij Borštnik se je rodil 1. julija 1858 v Cerkljah na Gorenjskem. Osnovno šolo je obiskoval v obnovljeni šoli starega očeta v Cerkljah, gimnazijo pa v Ljubljani. Po treh letih vojaške službe je postal uradnik Hribarjeve podružnice banke Slavije. Ivan Hribar, poznejši ljubljanski župan, je opazil igralsko nadarjenost svojega uslužbenca in mu utrl pot do gledališča. Prvič je Ignacij vidneje opozoril nase 8. februarja 1879. Čez tri leta je prvič nastopil v gledališču in štiri leta pozneje sprejel umetniško odgovornost za mlado slovensko gledališče. (Kadivec, 2007, 23)

Od decembra 1882 je redno nastopal v ljubljanskem gledališču. V sezoni 1885/86 se je kot štipendist Dramatičnega društva izpopolnjeval na dunajskem konservatoriju. Po vrnitvi je postal prvi igralec, režiser in umetniški vodja slovenskega gledališča ter vzgojitelj mladih talentov. Leta 1895 je skupaj z ženo Zofijo sprejel povabilo za angažma v zagrebški Drami, kjer so mu nudili veliko boljše pogoje kot v Ljubljani. V Zagrebu je Borštnik odigral več kot 60 vidnejših vlog, in sicer iz klasičnega in modernega repertoarja. Kritiki so mu bili naklonjeni, najbolj pa so mu bile pisane na kožo Ibsenove igre. (Kadivec, 2007, 17, 21).

Leta 1919 se je vrnil v domovino, v katero ga je proti koncu bivanja v Zagrebu vse bolj vleкло. Želel si je igrati v slovenskem gledališču in se kot profesor posvetiti vzgoji mladih gledališčnikov. Zadnja njegova igra je bila Strindbergova drama Oče. Igral je bolan, vendar so kritiki poročali, da vseeno igra bleščeče in z zanosom. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je študiral vlogo župnika v Cankarjevih Hlapcih, 23. septembra 1919 pa je umrl. (Kadivec, 2007, 21)

2.2 Zgodovina Borštnikovega srečanja

Borštnikovo srečanje je osrednji slovenski gledališki festival. Na njem se vsako leto v drugi polovici meseca oktobra zvrstijo najboljše predstave domačih gledališč iz minule sezone, ki jih za ta namen izbere in določi izvoljeni selektor. Festival je tekmovalnega značaja, saj ob njegovem zaključku podelijo nagrade za najboljše predstave, režijo, igralske, glasbene in druge umetniške dosežke. Posebne pozornosti je deležna podelitev Borštnikovega prstana. Vsako leto ga prejme igralka oziroma igralec, ki je zapustil globoko umetniško sled. (www.borstnikovo.si, 20.11.2010)

Borštnikovo srečanje se že od nekdaj prireja v mestu Mariboru, točneje v Slovenskem narodnem gledališču Maribor, kjer je leta 1965 slovenski gledališki festival prvič ugledal luč sveta. Sprva je bil to Teden slovenske drame, ki ni bil tekmovalnega značaja in ki ga je utemeljil Fran Žižek, (Enciklopedija Slovenije, 2001, 369), režiser in vsestranski gledališki ustvarjalec. Leta 1970 pa je vsakoletna prireditev postala tekmovalni festival, ki se je kasneje preimenoval v Borštnikovo srečanje. Za to preobrazbo je bil najzaslužnejši pokojni umetniški vodja SNG Maribor in režiser Branko Gombač. Ime je festival dobil po igralcu Ignaciju Borštniku (1858-1919), utemeljitelju sodobnega slovenskega gledališča in igralske umetnosti. (www.borstnikovo.si, 20.11.2010)

Danes je Borštnikovo srečanje gledališki festival, čigar tekmovalne predstave so pospremljene še z nekaterimi drugimi vidnimi repertoarnimi dosežki minule sezone.

V dneh njegovega dogajanja se v mestu Mariboru in tudi širše zgodijo še različni kulturni dogodki in takšni, ki so kulturološkega pomena, kjer velja posebej poudariti strokovne pogovore po tekmovalnih predstavah in gledališki simpozij. Predstave v okviru srečanja so vsako leto dobro obiskane in cenjene. (www.borstnikovo.si, 20.11.2010)

Organizatorji vsakoletnega srečanja imajo vizijo, ki jo želijo uresničiti že leta. »Čeprav še nobeno Borštnikovo srečanje ni minilo brez mednarodnega obeležja, je naslednja stopnička v njegovem razvoju njegova umestitev v širši evropski odmevni prostor. V Maribor in Slovenijo vabimo in bomo vabili evropske kulturne ustvarjalce, direktorje festivalov in nekatere tuje predstave, tudi z namenom, da bi na tak način pripomogli k prikazu naših najboljših odrskih postavitve v Evropi, v svetu« je še danes zapisano na uradni spletni strani BS. (www.borstnikovo.si, 20.11.2010)

2.2.1 Kako se je začelo

Bruno Hartman je o pričetku Borštnikovega srečanja zapisal, da so jeseni leta 1964 zastopniki slovenskih poklicnih gledališč razpravljali o tem, kako bi pripravili vsakoletno srečanje svojih ustanov. Hartman zapiše, da so se dogovorili, da bo teden slovenske dramatike, ki ga je celjsko Slovensko ljudsko gledališče obnovilo leta 1963, še nadalje v Celju. (Hartman, 2001, 480)

Ravnatelj Drame SNG V Ljubljani Bojan Štih je predlagal, da naj bi se slovenska gledališča vsako leto srečevala tudi s svojimi najboljšimi uprizoritvami. Ponujali sta se dve možnosti. Prva je bila, da bi bilo srečanje vsakič v Ljubljani. Zavrnilo so jo z utemeljitvijo, da bi takšno srečanje za Ljubljano ne bilo prav privlačno, saj bi bila pretežna uprizoritev iz ljubljanskih gledališč, ki bi jih občinstvo poznalo.

Druga možnost je bila, da bi se srečanje vsako leto selilo iz kraja v kraj. Fran Žižek, ki je prav takrat prevzel vodstvo mariborske Drame, je navedel vrsto razlogov zaradi katerih je menil, da bi bilo prav, da bi bilo srečanje v Mariboru, saj bi tako Maribor dobil odlično vseslovensko gledališko manifestacijo in tako njegovo prebivalstvo še bolj navezal na gledališče, hkrati bi se tudi poglobilo kulturno življenje mesta. Žižkovo pobudo so zastopniki gledališč sprejeli in potrdili. (Hartman, 2001, 480)

Prvič so se slovenska gledališča srečala v Mariboru leta 1965. Odbor mariborske kulturne revije zaradi gospodarske reforme, ki se je pričela v tistem letu, takšne finančne obremenitve ni zmogel.

Leta 1966 pa se je odvil prvi Teden slovenskih gledališč. Mariborsko gledališko občinstvo je že prvi Teden slovenskih gledališč sprejelo z navdušenjem in predstave so bile imenitno obiskane. V razmeroma kratkem času štirih let se je vsakoletno srečanje slovenskih dramskih gledališč kot kontinuirana prireditev utrdila, pritegnila mariborsko občinstvo, ga pomnožila in pomladila, otresla se je videza zgolj lokalne manifestacije in se potrdila kot vseslovenski kulturni dogodek. (Hartman, 2001, 482)

Branko Gombač je izoblikoval idejo o nagradah in diplomah, ki naj bi jih vsako leto podeljevali za najboljše dosežke v izbranih uprizoritvah. Nagrade naj bi bile poimenovane po igralcu in režiserju Ignaciju Boršniku. (Hartman, 2001, 483)

2.3 Organizacija festivala

2.3.1 Razvoj organizacije festivala

Na začetku so se ravnatelji slovenskih gledališč na pobudo Bojana Štiha odločili za letno srečanje gledališč v Mariboru, ki je potekalo v okviru Mariborske kulturne revije. Nato so zaradi boljšega usklajevanja ustanovili odbor Boršnikovega srečanja, ki se je pozneje preimenoval v glavni odbor, nato v skupščino in nazadnje v svet, v katerem so bili predstavniki vseh gledališč. Ker pa so se gledališča in produkcijski centri vedno bolj množili, se je ta svet, glede na to, da je vsak želel imeti svojega predstavnika v njem, širil, kar je na koncu pripeljalo do tega, da je svet štel dvajset članov.

Leta 2005 je svet Boršnikovega srečanja izdal pravilnik o svojem delovanju, vendar festival še vedno ni imel pravnega statusa, financiranje je potekalo po inerciji, dogovor s SNG-jem Maribor, da festival organizira je bil neobvezujoč. O umetniškem in poslovnem vodenju ne obstajajo nobeni dokumenti. Neuradno je veljalo, da je bil predsednik sveta nekakšen umetniški direktor, direktor mariborskega gledališča pa je festival poslovno pokrival. Predvsem pa financiranje ni bilo pravno urejeno in zagotovljeno, kar bi celo v sedanjih kriznih časih koga napeljalo na misel, da pravzaprav ni pravnih podlag za financiranje, s čimer bi FBS lahko zašel v resne težave. (www.rtv slo.si/kultura, 25.9.2010)

Zato je bilo potrebno določiti cilje in se vprašati naslednje:

- Kako reorganizirati statut FBS?
- Kakšna je formalna organizacija FBS?
- Kako deluje finančno?
- Kakšne novosti uvesti?
- Kateri so strateški cilji?

Da se festival pravno in formalno uredi, je bilo potrebno odgovoriti na vsa zastavljena vprašanja.

2.3.2 Kdo je kdo v organizaciji festivala

Festival Borštnikovo srečanje v avgustu 2010 uradno postane enakovredna organizacijska enota zavoda SNG Maribor, ki organizira Festival Borštnikovo srečanje, na katerem predstavlja svojo in slovensko umetniško produkcijo, domači in mednarodni javnosti z načrtnim vabljenjem tuje strokovne javnosti in selektorjev mednarodnih festivalov.

Pomočniku direktorja za vodenje umetniško strokovnega dela za področje Borštnikovega srečanja je omogočeno samostojno vsebinsko vodenje in izbor predstav. Zaradi preglednosti poslovanja vodi Festival BS ločeno finančno računovodstvo.

Pomočnika direktorja za področje Borštnikovega srečanja ne imenuje direktor zavoda, pač pa minister, pristojen za kulturo, na podlagi javnega razpisa na predlog komisije za imenovanje pomočnika direktorja za področje Borštnikovega srečanja. Minister izmed predlaganih kandidatov imenuje pomočnika direktorja za področje Borštnikovega srečanja, ki uporablja naziv umetniški direktor festivala Borštnikovo srečanje. Mandat pomočnika direktorja traja pet let in se lahko ponovi.

Pomočnik direktorja za področje Borštnikovega srečanja samostojno organizira in strokovno vodi festival Borštnikovo srečanje v skladu s potrjenim finančnim načrtom. Predlaga strategijo in vizijo festivala za dobo petih let, h katerima strokovna skupina poda mnenje in ju na podlagi soglasja direktorja sprejme Svet zavoda. V skladu s potrjenim finančnim načrtom samostojno pripravi in izbere vse programske festivalske sklope, razen tekmovalnega programa, ki ga izbere selektor festivala Borštnikovo srečanje. Po predhodnem mnenju strokovne skupine imenuje selektorja in žirije Borštnikovega srečanja. Sodeluje na drugih podobnih, tudi mednarodnih festivalih. Pripravlja predlog letnega programa dela in predlog poročila o delu zavoda s svojega delovnega področja. (Url RS 59/10, čl. 15,18)

2.3.3 Program 45. Borštnikovega festivala, njegova vsebina in novosti

Festival Borštnikovo srečanje ostaja nacionalni gledališki program, kjer gre za pregled vsakoletne najboljše slovenske gledališke produkcije, ki jo pripravi selektor festivala. Ta program je sestavljen iz dvanajstih tekmovalnih in štirih spremljevalnih predstav. Novosti v programskem smislu pa so:

1. **Slovenski *show-case*.** Gre za selekcijo 10 predstav po izboru umetniške direktorice, narejene z mislijo na možnost gostovanj v mednarodnem prostoru. Na *show-case* bomo povabili ciljno tujo javnost, selektorje festivalov, umetniške direktorje kulturnih centrov, kritike in pomembne predstavnike mednarodne strokovne javnosti. Primarni cilj tega programa je mednarodna promocija slovenskega gledališča.
2. **Program za otroke in mlade** je poseben festivalski sklop, namenjen mladi publiki. Sestavlja ga 5 najboljših slovenskih uprizoritev pretekle sezone, namenjenih različnim starostnim skupina v razponu med 3 do 18 let.
3. **Mednarodni program.** Sestavljajo ga na drugih festivalih nagrajene predstave iz širše regije ter najkakovostnejše predstave iz sosednjih evropskih držav in tudi širše. V tem programskem sklopu so štiri predstave.
4. **Mednarodna konferenca** na temo *Inter-kritike* v sodelovanju z mednarodno mrežo gledaliških kritikov in Društvom gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije.
5. **Mednarodni simpozij *Dramaturgija med realnostjo in vizijo*** v sodelovanju z mednarodno mrežo ITI in slovenskim centrom ITI.
6. **Replike iz antike** - tri bralne uprizoritve nekaterih doslej še neprevedenih antičnih dram in strokovni pogovor o antični dramatiki v sodelovanju z Društvom za antične in humanistične študije.
7. **Razstava** ob 45-letnici Festivala Borštnikovo srečanje v sodelovanju s Slovenskim gledališkim muzejem.
8. **Akademija za gledališče, radio, film in televizijo** - sodelovanje študentov in profesorjev igre, režije in dramaturgij.
9. **Literatura na cesti** - spremljevalni program študentov Filozofske fakultete Maribor.
10. **Predstavitve knjižnih novosti** v knjigarni Litera.

3 FAZE IZVEDBE 45. FESTIVALA BORŠTIKOV SREČANJE

Faze izvedbe projekta festivala

Vsako leto, ko organiziramo Borštnikov festival, se priprave nanj pričnejo že zelo zgodaj, saj Festival zajema vso Slovensko gledališko produkcijo in se selekcija pričanja že ob koncu enega festivala za festival, ki bo naslednje leto. Jasno je treba opredeliti časovno usklajenost dogodkov in vsem dodeliti naloge, še posebej letos, ko je na festivalu veliko novosti in je festival dobil mednarodne razsežnosti.

Odgovorne osebe

Ob tako velikem številu tujih in domačih gostov, je v sami organizaciji festivala potrebna skrbna in odgovorna ekipa ljudi, ki bo poskrbela, da bo festival na visoki strokovni ravni, da bo uspešen, odmeven in obiskan s strani publike.

Pri pripravi festivala so bili vključeni naslednji ljudje in njihove službe:

- umetniška direktorica festivala,
- selektor tekmovalnega in spremljevalnega programa,
- direktor Slovenskega narodnega gledališča Maribor kot gostitelj festivala,
- izvršna producentka,
- urednica publikacij in spletnih strani Festivala BS,
- koordinatorka simpozijev in tujih gostov,
- odnosi z javnostmi in marketing,
- producentka za mednarodni program,
- tehnični vodja in njegove službe v tehnični podpori festivala,
- oblikovanje vizualne podobe,
- fotografija in arhiv,
- prodaja vstopnic,
- voditelji pogovorov o predstavah,
- voditelji o knjižnih novitetah,
- strokovna žirija,
- žirija za Borštnikov prstan,
- strokovna skupina.

3.1 1. FAZA – Izvolitev strokovne skupine pomočnika direktorja za področje Boršnikovega srečanje

V mesecu juniju je bila izvoljena v.d. strokovna skupina, ki je povsem nov organ v Festivalu Boršnikovo srečanje in ima mandat do sprejetja sprememb akta o ustanovitvi javnega zavoda SNG Maribor in do imenovanja strokovne skupine festivala Boršnikovo srečanje v skladu s sprejetimi spremembami akta o ustanovitvi javnega zavoda SNG Maribor. Člani izberejo predsednika in podpredsednika strokovne skupine.

Spremembe sklepa o ustanovitvi zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor stopijo v veljavo 24.8.2010 (Url RS št. 59/10). Strokovna skupina nadomesti bivši svet Boršnikovega srečanja, ki je z letošnjo sezono prenehal delovati.

Strokovno skupino pomočnika direktorja za področje Boršnikovega srečanja sestavlja pet članov. Po enega predlagajo: minister, župan MO Maribor, Združenje dramskih umetnikov Slovenije, Društvo kritikov in teatrologov Slovenije in Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Naloge strokovne skupine so:

- daje mnenja k viziji in konceptu festivala Boršnikovo srečanje,
- daje predhodna mnenja k imenovanju za člane žirij festivala Boršnikovo srečanje,
- daje mnenje k selektorjevi programski usmeritvi in poročilu o izbranih predstavah,
- daje mnenja k predlogu programa festivala Boršnikovo srečanje,
- daje mnenje k internim aktom s področja organizacije, delovanja ter nagrad festivala.

V mesecu septembru je bila izvoljena strokovna skupina, ki je povsem nov organ v Festivalu Boršnikovo srečanje in je bila ustanovljena z Sklepom o ustanovitvi zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor, ki je stopil v veljavo 24.8.2010 (url RS št. 59/10). Strokovna skupina je nadomestila bivši svet Boršnikovega srečanja, ki je z letošnjo sezono prenehal delovati. (Zapisnik konstitutivne seje BS, 17.6.2010)

3.2 2. FAZA – Imenovanje selektorja, strokovne žirije in žirije za Boršnikov prstan

Selekcija vedno povzroča težave, zato mora biti selektor osebnost z avtonomno umetniško odgovornostjo. Njegov izbor je avtorsko delo, s katerim ne moremo polemizirati. Mandat selektorja Festivala Boršnikovo srečanje traja dve leti, kar je ravno pravšnja doba, da ne bi selektor selekcije pretirano zaznamoval z lastnimi preferencami in pogledi.

Pomočnik direktorja za področje Boršnikovega srečanja po prehodnem mnenju strokovne skupine imenuje selektorja in žirije Boršnikovega srečanja.

Umetniška direktorica je po predhodnem posvetu s strokovno skupino predlagala petčlansko strokovno žirijo in petčlansko žirijo za podelitev Boršnikovega prstana. Tudi mandat obeh žirij traja dve leti.

3.3 3. FAZA – selekcija predstav in objava le teh

Selektor je v tekmovalni program uvrstil največje dovoljeno število uprizoritev, torej dvanajst, to pa zaradi tega, ker je bila produkcija res obsežna. Pri sami selekciji se je selektor spopadal z dvema težavama, prva je bila izjemno obsežna produkcija (več kot 110 predstav oziroma »uprizoritvenih dogodkov«, kot možne vsebine programa nacionalnega gledališkega festivala), druga – sicer precej manjša – pa delno pomanjkanje jasnih »objektivnih« meril za njihovo izbiro.

Pravilnik Boršnikovega srečanja tako na primer določa, da na festivalu sodelujejo »vse oblike gledališke ustvarjalnosti – z izjemo čistega lutkovnega, plesnega in glasbenega gledališča«, vendar je v praksi, predvsem pri sodobnejših hibridnih zvrsteh, interpretacija tega določila nemalokrat dokaj nehvaležna reč.

Še precej bolj težavno pa je opredeliti, kaj naredi neko predstavo za »slovensko«: je to producent oziroma ko-producentski delež, je to jezik, ki ga (če ga) uporabljajo v predstavi, je to režiser, drugi sodelavci, relativni delež slovenskih nastopajočih v projektu, itd. (Almanah 45. Festivala BS, 2010, 10)

Tekmovalni program:

1. Percy Bysshe Shelley: ***Cenci***. Režija **Diego de Brea**.
Mestno gledališče ljubljansko
2. Pier Paolo Pasolini: ***Amado mio***. Režija **Ivan Peternelj**.
Slovensko mladinsko gledališče in ŠKUC gledališče,
3. Bertolt Brecht: ***Malomeščanska svatba***. Režija **Mateja Kolečnik**.
Drama SNG Maribor,
4. Ulrike Syha: ***Zasebno življenje***. Režija **Ivana Djilas**.
SNG Drama Ljubljana,
5. Sebastijan Horvat in ustvarjalci: ***Manifest K***. Režija **Sebastijan Horvat**.
E.P.I. Center in Kulturno-umetniško društvo MUKI,
6. Patrick Marber: ***Od blizu***. Režija **Dino Mustafić**.
Drama SNG Maribor,
7. Oliver Frljić in igralci: ***Preklet naj bo izdajalec svoje domovine!*** Režija **Oliver Frljić**. Slovensko mladinsko gledališče,
8. Ernst Lubitsch: ***Ko sem bil mrtev***. Režija **Diego de Brea**.
SNG Drama Ljubljana,
9. Gregor Strniša: ***Žabe***. Režija **Jernej Lorenci**.
Mestno gledališče Ptuj,
10. Ciril Kosmač, Srečko Fišer: ***Pogovori, samogovori***. Režija **Jaša Jamnik**.
SNG Nova Gorica,
11. Anton Pavlovič Čehov: ***Platonov***. Režija **Vito Taufer**.
SNG Drama Ljubljana,
12. Ingmar Bergman: ***Persona***. Režija **Janez Pipan**.
Mini teater Ljubljana (Almanah 45. Festivala BS, 2010, 11).

Uvrstitev so si po njegovem mnenju vse tudi zaslužile. Poleg samoumevnega kriterija, torej uprizoritvenih kakovosti, je bilo pomembno tudi dejavno razmerje do vsebine, odnos do gledališkega medija oziroma izrazit pomislek o prostoru in času, v katerem so nastale.

Pri oblikovanju spremljevalnega programa je bilo vsem skupno prepričanje, da ta del selekcije ne bi smel biti – kot se to včasih primeri – nekakšna »druga liga« oziroma tolažilna nagrada za tiste producente, katerih projekti se niso uspeli prebiti v tekmovalni izbor. Selektor se je odločil, da sledi podobnim usmeritvam, kot jih je imel pri snovanju tekmovalnega programa: izbral je štiri produkcije, ki so po njegovi presoji kakovostne in vznemirljive, a bi bila njihova morebitna umestitev v ožjo selekcijo iz različnih razlogov vprašljiva (Almanah 45. Festivala BS, 2010, 11).

Spremljevalni program:

1. Duda Paiva: *Love Dolls*. Režija **Duda Paiva**.
Lutkovno gledališče Ljubljana in Dudapaiva Company,
2. Jelena Rusjan in izvajalke: *Škrip Orkestra*. Režija **Jelena Rusjan**.
Gledališče Glej,
3. Več avtorjev: *Via Nova*. Režija **Bojan Jablanovec**.
Via Negativa,
4. Bernard-Marie Koltès: *Noč čisto na robu gozdov*. Režija **Ivica Buljan**.
Mini teater Ljubljana (Almanah 45. Festivala BS, 2010, 11),

3.4 4. FAZA – Novinarska konferenca in svečani podpis sponzorskih pogodb pred pričetkom festivala

Pred pričetkom Festivala Borštnikovo srečanje je bila sklicana novinarska konferenca in slavnostni podpis listin, ki so se je udeležili predstavniki sponzorjev Festivala BS.

- V uvodu navzoče pozdravi direktor Slovenskega narodnega gledališča Maribor, ki je gostitelj Festivala BS,
- sledi pozdravni nagovor umetniške direktorice FBS , ki predstavi svoje sodelavce in jim da besedo o vsebini, programu, strokovnih dogodkih, novostih na FBS,
- urednica publikacij predstavi publikacije FBS,
- sledi povabilo k podpisu sponzorskih listin,
- sledi slavnostni podpis listin in beseda predstavnikov sponzorjev,
- na koncu sledi zdravica ob podpisu listin.

3.5 5. FAZA – Sredstva promocije za dosego cilja

- tiskani oglasi – Večer, Dnevnik., Delo, Žurnal, Pogledi,
- spletne strani SNG Maribor, Mojekarte.si, MMCRTV Slovenija,
- plakat,
- banner,
- radijski oglas Radio Slovenija, Radio City,
- televizijski oglas RTS,
- radijske oddaje – Radio Maribor, Prvi program radia Slovenija, Val 202, Radiosi Internacional,
- TV oddaje,
- medijska sporočila , vsi mediji po adremi SNG Maribor,
- promocijski material Festivala (vrečke, identifikacijske izkaznice, vrvice, mape, kuverte, papir, majice),
- almanah, bilteni, zgoščenka,
- program,
- flyerji za predstavitev festivala, ponudbe avtobusnih prevozov, abonmajske ponudbe,
- novinarska konferenca predstavitev programa in novosti 17. junij 2010 ,

- novinarska konferenca in svečani podpis sponzorskih pogodb pred pričetkom festivala, 7. oktober 2010 ,
- sporočila po mailing listah,
- članki v revijah.

3.6 6. FAZA - Izvedba 45. Festivala Boršnikovo srečanje

Bliža se otvoritev festivala, na katerega smo se pripravljali od konca 44. Festivala Boršnikovo srečanje. Festival bo potekal od 15. do 24. oktobra 2010 in v tem obdobju se bo zvrstilo 47 predstav in 35 ostalih dogodkov, kar skupno pomeni 72 različnih dogodkov.

Prišel je dan otvoritve in povabljeni gostje potrjujejo in dvigujejo vstopnice za večerno svečano otvoritev festivala, ki se vsako leto pričenja pred gledališčem z nastopom predstave uličnega gledališča, nato sledi pozdravni govor župana mesta Maribor, ki vse zbrane povabi v dvorano.

Letos sta bili že prvi dan odigrani dve tekmovalni predstavi, ena že v popoldanskem času in ena zvečer po slavnostni otvoritvi. V dvorani pred pričetkom tekmovanja vse pozdravi in nagovori ministrica za kulturo Republike Slovenije.

Festival se pričenja in po prvi oziroma drugi otvoritveni tekmovalni predstavi sledi prijateljsko druženje. Naslednje dni festivala se bo zvrstil ves bogat tekmovalni program, spremljevalni program, showcase, mostovi, generacije, agrft.

Festival bo obiskalo veliko tujih gostov, strokovnjakov iz gledališkega področja, teatrologov, novinarjev, kritikov. Festivala se bodo tako kot vsako leto udeležili predstavniki javnega in političnega življenja, predstavniki sponzorjev in gostje sponzorjev. Z zanimanjem pa ga spremlja tudi naša publika, ki je zvesta Festivalu Boršnikovo srečanje že vrsto let in brez katere festival vse do danes ne bi bil živ.

V času festivala je bil izveden tudi gledališki simpozij, ki je sedaj že stalnica festivala in daje festivalu posebno težo.

In tako skozi vse predstave in ves program, ki spremlja festival, pridemo do zaključka festivala, to je dan, ko je odigrana zadnja predstava in po kateri sede žirija in po nočni razpravi oceni tekmovalne predstave, igralce, scene, kostume in ostale njihove dosežke in presežke ter objavi rezultate. Vsi z nestrpnostjo pričakujemo nagrade, znano pa je tudi ime nosilca Boršnikovega prstana.

Zadnji dan Festivala se zgodi samo še slavnostna razglasitev in podelitev nagrad, predsednica žirije za podelitev Boršnikovega prstana podeli prstan. Letos je ta čast pripadala moškemu in sicer Janezu Hočevarju Rifletu, saj se vsako leto izmenjavata moški-ženska.

Ministrica za kulturo nagovori vse povabljeni in nagrajene, umetniška direktorica festivala se zahvali vsem, ki so pomagali pri festivalu in povabi vse na zaključno druženje.

Slika 2: Letošnji prstanec Janez Hočevar Rifle in Milena Zupančič, 2010

Vir: Lastni vir

4 TERMINSKI PLAN PROMOCIJSKIH DEJAVNOSTI

Promocijske dejavnosti 45. Festivala Boršnikovo srečanje 15.10.2010 – 24.10.2010

	Komunikacijska dejavnost	datum	osebe
1.	NOVINARSKA KONFERENCA		odnosi z javnostmi, izvršna producentka, umetniški direktor
	1. novinarska konferenca – predstavitev programa	17. 6.	
	2. novinarska konferenca- podpis sponzorskih listin, predstavitev Festivala	7. 10.	
2.	VABILA		odnosi z javnostmi, izvršna producentka, oblikovalka in urednica publikacij, umetniški direktor
	- otvoritev	15. 10.	
	- zaključek	24. 10.	
3.	VSTOPNICE	10. 9.	odnosi z javnostmi
4.	OGLAŠEVANJE		odnosi z javnostmi, oblikovalka in urednica publikacij
	- priprava medija plana	30. 5.	
	- radijski oglasi Ra City, Ra Maribor	20. 9.- 24. 10.	
	- televizijski oglas RTS	29.9. – 24. 10	
	- časopisni oglasi VEČER, DELO DNEVNIK, Žurnal, Pogledi	2.9. – 24. 10 9. 10.- 20. 10. 7. 10. – 22.10. 7.10- 20.10 15.10.	
5.	SPLETNE STRANI SNG MB		
	- informacije o festivalu	17. 6.	urednica publikacij
6.	PLAKAT:		izvršna producentka, oblikovalka, umetniški direktor
	- plakatiranje SNAGA	11. 10. – 24. 10.	
	- plakatiranje Europlakat	10.7. 10. 8	

7.	ALMANAH	7.10	umetniški direktor, urednica in oblikovalka publikacij
8.	BILTEN		urednica in oblikovalka programa
	Bilten 1	15. 10	
	Bilten 2	16. 10	
	Bilten 3	18. 10	
	Bilten 4	19. 10.	
	Bilten 5	20. 10	
	Bilten 6	21. 10	
	Bilten 7	22. 10	
	Bilten 8	23. 10	
	Bilten 9	24. 10	
9.	FLYER		odnosi z javnostmi, izvršna producentka, urednica in oblikovalka programa
	Flyer 1	30. 5.	
	Flyer 2	15. 9.	
	Flyer 3	1. 10.	
10.	PROGRAMSKA ZLOŽENKA	2. 9.	umetniški direktor, urednica in oblikovalka programa
11.	PROMOCIJSKI MATERIAL (majice, vrečke, ident. kartice, trakovi)	17. 10	izvršna producentka, urednica in oblikovalka programa

Tabela 1: Terminski plan promocijskih dejavnosti

Vir: lastna izvedba

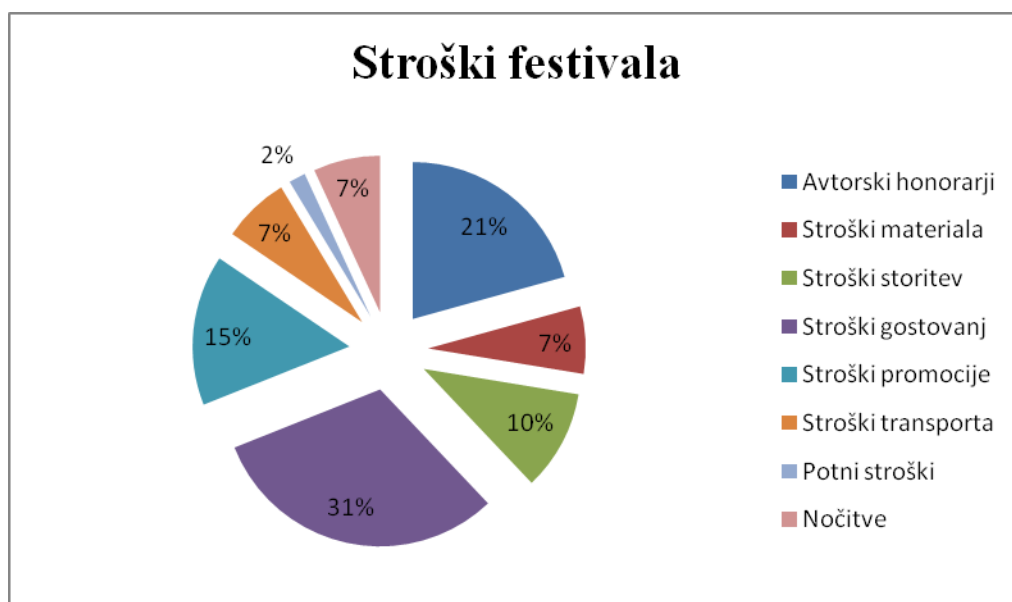
5 STROŠKOVNI VIDIK FESTIVALA BORŠTNIKOVEGA SREČANJA

Celotna stroškovna vrednost 45. Festivala Borštnikovo srečanje (direktni stroški, ki so nastali pri izvedbi festivala):

Avtorski honorarji:	60.000 €
Stroški materiala:	20.000 €
Stroški storitev:	30.000 €
Stroški gostovanj:	90.000 €
Stroški promocije:	45.000 €
Stroški transporta:	20. 000 €
Potni stroški:	5.000 €
Nočitve:	20.000 €
Celotna vrednost projekta – stroški skupaj:	290. 000 €

Tabela 2: Direktni stroški izvedbe festivala

Vir: lastna izvedba

Graf 1: Direktni stroški izvedbe festivala

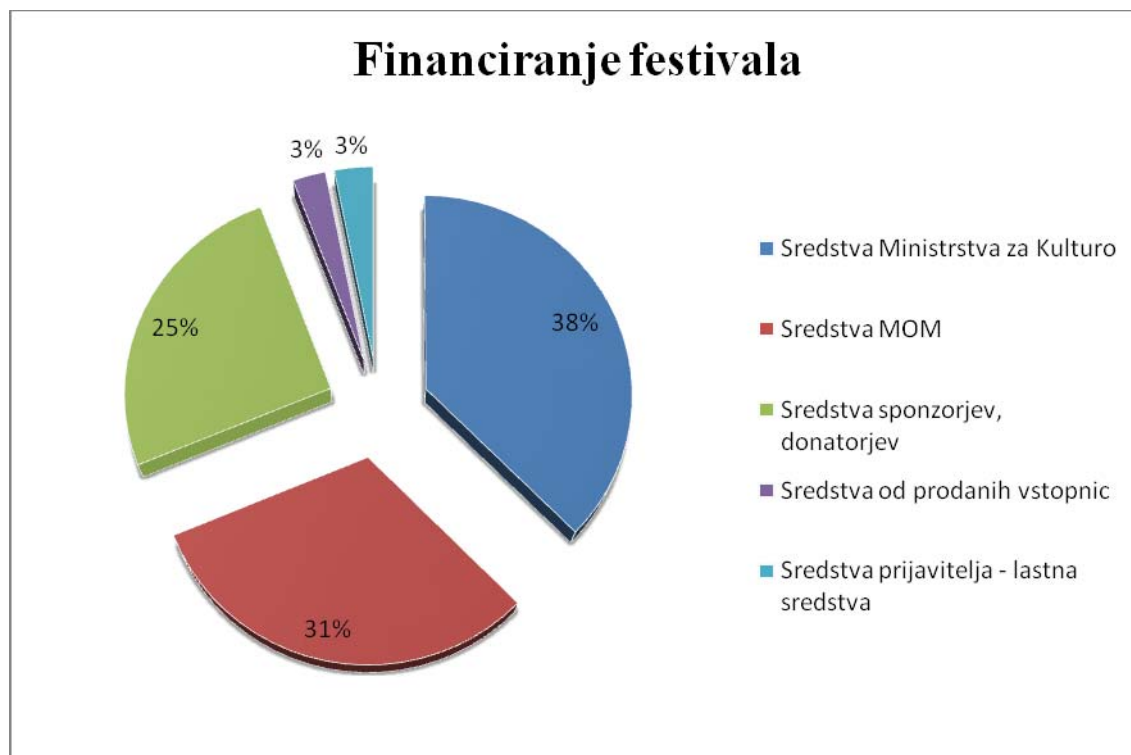
Vir: lastna izvedba

Festival Borštnikovo srečanje financirata Ministrstvo za kulturo in Mestna občina Maribor v sorazmernem deležu in sponzorji, nekaj je lastnih sredstev. Delež javnih sredstev se je v zadnjem letu povečal, medtem ko so se sponzorska sredstva, glede na to, da sponzorji nimajo nobenih obvez do festivala in glede na gospodarsko situacijo, zmanjšala za 50%.

Sredstva Ministrstva za kulturo:	120.000 €
Sredstva MOM:	100.000 €
Sredstva sponzorjev, donatorjev:	81.500 €
Sredstva od prodanih vstopnic:	8.500 €
Sredstva prijavitelja – lastna sredstva:	10.000 €
Prihodki skupaj:	320.000 €

Tabela 3: Financiranje festivala

Vir.: lastna izvedba

Graf 2: Financiranje festivala

Vir: lastna izvedba

6 POMEN FESTIVALA ZA MESTO MARIBOR IN SLOVENIJO

Pomen Boršnikovega srečanja za Slovenijo in zlasti za Maribor je neizmerljiv. Okoli 500 najboljših uprizoritev iz vse Slovenije v petinštiridesetih letih, številne spremljevalne predstave, samostojni nastopi najboljših igralcev, simpoziji, bivanje in druženje z največjimi ustvarjalnimi duhovi, domačimi in tujimi, teoretični pogovori in poglobljene razprave o predstavah, v zadnjem času izjemna odprtost za vse vrste gledališča, so skozi štiri desetletja in pol nedvomno vplivali, da je Maribor v oktobru ne le slovenska prestolnica gledališča, ampak tudi temeljni kamen, da je to mesto lahko evropska prestolnica kulture.

Boršnikovo ni le festivalni pregled najboljšega v pretekli sezoni, biti mora tudi prostor enakih možnosti glede na kvaliteto, biti mora subjekt razvoja, vizij, demokratičnega upoštevanja in kakor danes pravijo, izraz sinergije vseh gledaliških subjektov Sloveniji. Nikogar ni mogoče diskriminirati, zlasti ne profesionalcev, ki niso tradicionalno organizirani ali zaposleni v sindikalno zaprtih velikih institucijah.

Slovenskega gledališča brez slovenskega nacionalnega festivala Boršnikovo srečanje, kjer se merijo nebesne strani naše kulture, jezika, dramatike, teatra, spektakla, novih izumov, preprosto ne more biti.

7 ZAKLJUČEK

Festival Borštnikovo srečanje ni le osrednji, najstarejši in najuglednejši gledališki festival v Sloveniji, temveč tudi manifestacija preobratov in izzivov; je prostor večnih borb, čutnih poetik, novih spoznanj.

Od svoje ustanovitve (1966 v Mariboru) ima Festival BS domicil v Slovenskem narodnem gledališču Maribor. V kalejdoskopski zgodovini je festival preživel mnoge turbulence in spremembe, od začetnega Tedna slovenske drame se je spremenil v srečanje vseh slovenskih gledališč in se končno ustalil kot festival tekmovalnega značaja. Ime je dobil – vsem polemikam navkljub – po slovenskem igralcu in režiserju Ignaciju Borštniku (1858–1919), utemeljitelju sodobnega slovenskega gledališča.

Programski oziroma vsebinski del festivala zmeraj bolj intenzivno posega izven nacionalnih okvirjev: internacionalni simpoziji, tuji gostje, mednarodni producenti in uprizoritve so najbolj vidni elementi-pokazatelji soočenja z evropskim, svetovnim gledališčem. Mednarodna umestitev je ena izmed letošnjih pozitivnih novosti novega vodstva festivala. Vsebino festivala sestavlja več programskih sklopov (tekmovalni in spremljevalni program, mostovi, generacije in showcase) in strokovnih dogodkov (simpoziji, konference, predstavitve strokovne literature, razstave itd.). Vse našteje vsebine so popolnoma izpolnila pričakovanja uspešnosti letošnjega festivala, v prihodnje se bo potrebno še bolj potruditi glede pridobivanja sponzorskih in povečati delež javnih sredstev, da bomo zagotovili pričakovano kakovost in uspešnost, pozornost bo potrebno posvetiti tudi otrokom, gledališki vzgoji otrok.

Ob zaključku festivala strokovna žirija podeli nagrade za najboljšo predstavo, režijo, igralske in druge umetniške dosežke. Največja festivalska nagrada je Borštnikov prstan, ki jo posebna žirija vsako leto podeli zaslužnemu igralcu ali igralki za življenjsko delo.

Shakespeare: Držati nam morate zrcalo, kazati čednosti, pregrehi podobo, času in družbi pa obliko in odliko...

In ob tem nas morate utapljati v pozabo, buditi v življenje, aktivirati v mišljenje...

8 VIRI IN LITERATURA

LITERATURA

1. Kadivec, M.; *Ignacij Borštnik na poti domov*, ADOZ tisk, Cerklje na Gorenjskem, 2007.
2. Hartman, B.; *Kultura v Mariboru*, Založba obzorja Maribor, Maribor, 2001.
3. *Jubilejna monografija Devetdeset let SNG v Mariboru 1919-2009*, Nam d.o.o., Maribor, 2009.

VIRI

1. Almanah 45. Festivala BS, 2010
2. Akt o ustanovitvi zavoda SNG Maribor
3. Bilteni 45. Festivala Borštnikovo srečanje 2010
4. Interni akti BS in zapisnik konstitutivne seje, junij 2010
5. Letno poročilo SNG Maribor 2009
6. Poslovno poročilo Festivala Borštnikovo srečanje 2009
7. Statut SNG Maribor
8. Uradni list RS št. 46, 21.5.2003, št. 59/10 24.8.2010

INTERNETNI VIRI

1. www.borstnikovo.si, 2.12.2011
2. www.sng-mb.si, 2.12.2011
3. www.sigledal.org, 2.12.2011
4. www.rtvsllo.si/kultura/oder/borstnikovo-srecanje-je-najvecji-gledaliski-festival-kar-je-odlika-ki-jo-ohranjamo/240106, 2.12.2011